

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Archiducele Carol Ludovic.

Marți, în 19 Maiu a. c. a repausat în Viena Carol Ludovic, moștenitorul de tron al nostru, frațele Majestății Sale.

Din biografia Alteței Sale reproducem următoarele:

S'a născut la 30 Iuliu 1833 în Schönbrunn.

Educația i a fost condusă de contele Heinrich Bombelles, tatăl camerarului regretatului Archiduce Rudolf.

La anul 1853 s'a dus în Galizia pentru însușirea praxeii în cele administrative, și a petrecut acolo doi ani.

La anul 1855 a fost denușmit de locuitoriu în Tirol și Voralberg.

La anul 1856 s'a căsătorit cu Margareta, fiica regelui din Saxonia, carea însă peste un an a repausat în Monza, în etate de 18 ani.

Sub greutatea acestei lovituri s'a dus la Roma unde a petrecut mai multă vreme, de unde s'a întors numai la anul 1859 și și-a reocupat postul în Tirol.

La 1861 s'a retras și s'a stabilit în Graz.

La 1873 a fungat ca patronul expoziției universale din Viena.

A protejat și artele. A fost protector al academiei de științe din Cracovia, și dela 1877 încôce membru onorariu al academiei de științe din Viena.

Mult interes a arătat față de Crucea roșie, a cărei patron substituit a fost.

A doua oară s'a căsătorit la 1862 la Veneția cu archiducesa Anu ciata, carea și ea a repausat la anul 1871.

Cu actuala văduvă, Maria Teresa, ducesă de Braganza, s'a căsătorit la anul 1873.

În armată a avut rangul de general de cavalerie. Afară de aceștea a fost proprietariu alor 3 regimente, unul austro ungar, unul rusesc și altul german.

Cu curtea rusescă sta în relațiuni amicale foarte intime. Era designat să reprezinte pe Maiestatea Sa, împărat și regele nostru la festivitățile de încoronare ale țarului din vara acésta.

La curtea germană încă a fost de mai multe ori în misiuni de acésta natură.

Era și proprietariu ungar. Din prima căsătorie n'a avut prunci.

Din căsătoria a doua i-au rămas 4 copii: 3 feciori și o fată; cel mai mare este Francisc Ferdinand, moștenitorul de tron presumptiv, născ. la a. 1863. Din căsătoria a treia i au ramas două fete.

Acésta lovitură a atins cu atât mai dureros casa domnitore și popó ele monarchiei, căci a venit pe neașteptate și și într'un timp nu îndepărtat dela alte lovituri de acésta natură.

În veci amintirea lui!

Sibiu, 8 Maiu, 1896.

În luna acésta se țin esamenele la școlele noastre confesionale populare, și apoi în Iunie urmări ferierile de vară de 4 luni, ca apoi în Octobrie să se deschidă din nou porțile școlelor. Acuma s' face deci secerișul intelectual în școlele populare.

Dea Dumnezeu, ca el să fie bogat, dea Dumnezeu, ca el să fie mănós, dea Dumnezeu, ca ródole să fie de calitatea cea mai bună.

Tot ce facem pentru școle, facem pentru progresul cultural al poporului nostru, și în măsura în care învățătura, moralitatea și spiritul de disciplină va face mai mări cuceriri în simțul poporului român, în acea măsură ne vom afirma tot mai mult ca români și vrednici cetățeni în viața publică a statului.

Cea mai mare binefăcătoare a noastră este școla, se cuvine deci ca acuma la finea anului școlariu să ne întorcăm privirile asupra acestei instituțiuni culturale.

În comparare cu popórele conlocuitoare noi românii stăm mai rău și în ce privește adunarea de mijlôce materiale pentru susținerea școlelor, și în ce privește numărul învățătorilor calificați.

Lucrul de sine se esplică. Abia după anul 1848, am ajuns să fim stăpâni preste destinele noastre, și prin urmare abia de o jumătate de veac am putut îngriji de creșterea poporului nostru în cele culturale, de școlele populare.

Salariile învățătorilor nostri trebuie se le scótem prin repartițiune dela popor. căci sunt puține acele comune, cari dispun de fonduri bisericesci. din cari să se acopere salariile învățătoresci.

Dacă am trăi noi românii din statul acesta între alte împrejurări, ar trebui ca instrucțiunea în școlele populare să fie gratuită, și statul din al său să dea mijlôcele materiale pentru susținerea școlelor; sau comunele politice ar trebui se acopere din venitul comun dotațiunea învățătorilor, precum acopere dotațiunea funcționarilor comunali.

La noi însă sunt împrejurări de tot anormale, statul nu contribuie cu nimica pentru susținerea școlelor confesionale. Legea noastră de instrucțiune proclamă obligativitatea instrucțiunii pentru toți copii, datorința statului de a îngriji, ca în fie-care comună să se înființeze școle, și fie care elev să primească instrucțiunea în limba sa maternă.

În practică lucrul nu se are așa, guvernul înființază școle de stat, pe cari le susține din vistieria comună, nu respectază însă principiul din legea de instrucțiune, ca elevilor să li se dea învățătura în limba lor maternă. În școlele de stat instrucțiunea se face în limba magiară, nu cu scopul de a pricepe ceva elevii, nu cu scopul de a lumina, căci în acel cas instrucțiunea s'ar face în limba maternă a elevilor. Scopul acelor școle e magiarisarea, și acésta poporul român nu o doiresce.

Suntem deci avisați exclusiv numai la puterile noastre.

Legea din 1893 ne-a făcut silă să urcăm salariile învățătoresci la suma

minimală de 300 fl. Pentru comunele mai sêrace statul a pus în prospect ajutoriu și pe sêma școlelor noastre, ajutoriu acesta însă se dă pe lângă asemenea ingerință a guvernului mai ales la instituirea și la disciplinarea învățătorilor, încât comunele noastre mai bucurose s'au încordat până la extrem spre a asigura din al lor dotațiunea, căci ingerarea guvernului în afacerile de instituire și de disciplinare a învățătorilor nostri pódte deveni fatală pentru existența școlelor noastre confesionale.

Al doilea neajuns este lipsa de puteri didactice suficiente pentru școlele noastre confesionale.

Legea din 1869 a introdus în școlele populare limba magiară ca studiu obligat, și a obligat pre învățătorii instituiți după anul 1872 la esamene din studiul limbei magiare. Învățătorii mai vechi nu au putut satisface acestei legi, din care cauză pre lângă mortalitate, a urmat și pensionarea în număr mare a învățătorilor mai vechi. Golul acésta nu s'a putut suplini cu surescena cea nouă, de aici lipsa simțită a învățătorilor calificați.

În aceste două puncte stăm noi mai rău ca unii dintre conlocuitorii nostri. În celelalte, școlele noastre stau pe un nivel cu cele mai bune dintre școlele din patrie, și învățătorii nostri emulază în împlinirea acurată a nobilei lor misiuni.

Esamenile de vară la școlele noastre au început a fi considerate ca adevărate sêrbători, li se dă caracter festiv, se fac sub conducerea protopresbiterilor ca inspectori districtuali de școle, în prezența organelor noastre din comună și a părinților, cari cu plăcere asistă la secerișul spiritual al copiilor lor.

În timpul din urmă a luat un îmbucurătoriu avânt institutul nostru arhidieceșan pedagogic și în ce privește numărul elevilor, cari se pregătesc pentru cariera învățătorescă, și decă se va continua sporirea elevilor ca în cesti trei ani din urmă, atunci în 10 ani avem complet numărul învățătorilor cu pedagogi chiar și dacă teologii lor li s'ar mai face greutate la procurarea diplomelor de învățătorie.

Suntem deci pe calea cea mai bună de a ne vedea asigurate școlele confesionale și în ce privește dotațiunea personalului didactic, și în ce privește numărul învățătorilor.

Multe și variate greutăți, cu cari ne întâlnim și de azi mai mult ne oțlesc și ne îmbărbătează să păstrăm acest scump tesaur, căci dacă nu ar fi el atât de prețios, atunci nu ni s'ar pune a'ătea pedeci în calea mîșuinelor de a l conserva și perfecționa din zi în zi.

Noul metropolit al Bucovinei. Marți în 7/19 Maiu a. c. a fost instalarea nou alesului metropolit al Bucovinei.

Biserica noastră cu inima a sêrbătorit și ea cu frații de o lege și de un sânge din Bucovina. Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și Escelenția Miron Romanul în conțelegere cu consistoriul arhidieceșan plenar încă Luni în 6/18 Maiu a. c. a felicitat pe noul metropolit și pe biserica din Bucovina din incidentul acelei sêrbători festive,

La telegrama de felicitare a Escelenției Sale metropolitului nostru încă Luni a sosit răspunsul Preasânției Sale metropolitului din Bucovina, care în cuvinte de tot cordiale a mulțămîit capului bisericeii ortodoxe române din provincia noastră metropolitană pentru felicitările aduse.

Diariul nostru din inimă se asociază la felicitările bisericeii noastre. Noul metropolit și biserica din Bucovina ca apărători ai ortodocsismului și ai românismului totdeauna vor întimpina simpatii la românii ortodocși din Ungaria și Transilvania.

Revista politică.

Diariul oficios al marelui cancelar de fer Bismark, „Hamburger Nachrichten” publică un vehement articol despre care se susține a fi eșit chiar din péna emeritatului cancelar, în care bêtărânu politician debarcă cu totă puterea contra națiune magiare și a grandomaniei de care e condusă acésta națiune în tóte afacerile ei atât interne, cât și externe. S'au ridicat aproape din tóte statele vecine voci, cari au izbucnit în solemne proteste contra sêrbării millenare. Nici una însă nu a tăiat atât de adânc în grandomania magiară ca articolul din „Hamburger Nachrichten”. Mărturisirile de mare pond ale valorosului bărbat de stat au produs în presa ovreo-magiară de ori ce colorit o nespusă amărăciune.

Etă unele pasage din acel articol:

„Bucuroș le concedem Magiarilor bucuria de a visa în expozițiunea lor cea cu cetățuele de lemn și cu salele de sticlă între sunetul ameliilor a musiceii țigănesci despre mărirea lor trecută și prezentă; dar totuși am observa, că cele 7¼ milioane de magiari nu fac încă nici jumătate din populațiunea transilvană de 17¼ milioane și că influința lor, politică și puterea lor rêsboinică pódte pondera în cumpăna Europei numai în legătură cu puterea austriacă.”

Đice mai departe, că Ungurii în fudulia lor esagerată sunt orbi și prin urmare nu véd cât de puțin valoréză ei în concertul popórelor europene. Asta o dovedesce și împregiurarea, că afară de limitele Ungariei nici o națiune nu se interesează de limba magiară, cu atât mai puțin se o învețe. Apoi continuă astfel: „Numai personalitatea bêtărânuilui monarh este care în țerile corónei magiare, poliglote și sfășiate de atâtea partide ține totul la oaltă și stabilește de nevoie o concordiă. Ungaria în sine ori cât de mult și de lărmuitor va face sê rêsune în lume fanfarele ei asupra existenței sale millenare, fără a se rădăima pe Austria stă pe picidre slabe și înainte de tóte are să și învețe abe-ul politic așa, pentru a se conforma într'un mod mai puțin nemodest ca până acuma construcțiunei artificiale a monarchiei duple.”

... „Justitia est regnorum fundamentum” este o sentință a cărei adevăr are valóre și între Dunăre și Carpați și a cărei neglijare atât în lăuntru, cât și înafară se pódte rêsbuna mai curênd sau mai târziu. Primul, care era chemat se apere nația și statul magiar, care în cumpăna auropenă e un pond de mare valóre — a fost se înțelege „Pester Lloyd”.

Condeiu simbrăș dela fôia guvernamentală se încercă a combat, ba în unele locuri are cutezanța de a amenința chiar Germania. Pentru-ca cetitorii nostri se-și pôte face idee despre grandomania acêsta magiară dăm în traducere unele părți din articolul lui „P. Lloyd“:

„In corul rëntăcios, căruia i-a dat nascere invidia și pisma contra Ungariei, din incidentul milleniului, se amestecă astăzi cu vuet și durduit vocea diariului „Hamburger Nachrichten“, în care de mulți ani încôce s'au obicinuit ômenii de a asculta vijeitul pădurei sacsonie (Bismark). Dacă am avé de-a face numai cu enunțările numitului diar, atunci le-am pune în liniste lângă celelalte și la moment potrivit le am răspunde deodată cu celor sêrbesci, bulgare și boeme. Dar întreg conținutul articolului face să credem, că prințul Bismark a simțit lipsa de a întinde națiunei magiare carta sa de vizită, dacă și numai pentru de a-o face atentă că „bêtrênul cancelar“, și privitor la independența națională a Ungariei, la poziția ei în monarhia și la însemnata-ea ei în Europa, are, se înțelege, cu totul alte vederi, decât împêratul Wilhelm II. Pentru acêsta voim să chităm în mod convenit cu acest semn de amabilitate din Fridrichruh.

Înțelesul și conținutul articolului se pot schița în câteva cuvinte. Articolul începe cu un tractat „istoric“ *in nuce*, analog ca și când cineva ar preda drama „Othelo“ de Schakespeare într'o singură dicere gôlă: Maurul turbat și-a sugrumat soția într'un atac de gelosie! Magiarii au fost de origine nomadi; s'au aședat apoi între Dunăre și Carpați; au luptat când contra Germanilor, când împreună cu ei; au ajuns apoi sub domnia turcescă, de care au fost liberați érași prin Germani; au intrat apoi în legătură cu monarhia habsburgică și numai în urma întemplărilor dela 1866 și-au câștigat independența. Acêsta e schița istorică — și filosofia, ce se pôte deduce din ea, este de același calibru; reiese adecă din tôte acestea, că națiunea magiară nici odată n'a format un stat, și Ungaria n'a fost nici odată un stat independent. Apoi se argumenteză, că „7¼ milioane de Magiari, inclusive Jidani, nu formeză nici jumătate din populațiunea Transleithaniei, și că influința lor politică și puterea lor militară pôte veni peste tot în considerare în Europa numai în legătură cu întreaga putere austriacă“, mai departe, că „grandomania Magiariilor“, luată în zeflemea de lumea politică, are o contrabalansă numai în persoana actualului purtător al corônei sf. Stefan“.

Dar dacă Bismark ia astăzi în apărare Transleithania față cu „grandomania magiară“, atunci pare a uita că chiar el a fost acela, care n'a des-

prețuit o alianță cu acêsta „grandomanie magiară“, cu tôte că ea pe atunci mai avé și ceva colorit revoluționar; că el a fost, care a împins monarhia habsburgică la forma ei de astăzi, și i-a dat „în mod binevoitor“ directiva spre Ost“.

„Pester Lloyd“ încheie apoi astfel:

„Față cu atacurile lui Bismarck avem mângăerea, că bêtrânul cancelar în înverșunarea lui se îndatinéză a furibunda chiar și în contra operei sale a cârnii sa-e și a sângelui său, și noi nu ne putem aștepta din partea lui la mai multa bunăvoință, decât Germania și Germanii. Trebuie să observăm mare cumpet, deore-ce omul nu mai pôte dicta nimic, și acum nu mai pôte da espresiune supărării sale altmîntrelea, decât numai în articole inocente, pe cari omul le cetesce și apoi — cu mai mult sau mai puțin respect — le dă la o parte.

Noi suntem din contră fôrte aplicați a crede, că în fața astorfel de atacuri puțină mângăere le mai rămâne bieților Magiari. Făptul, că articolul principelui Bismark a umplut de amărăciune și a pus pe picior de răsboiu tótă presa gra-domană nu denotă tocmai că astfel de articoli s'ar ceti ore-cum indiferent și apoi s'ar pune ad acta cu mai mult sau mai puțin respect. Noi le dorim mulți articoli de acestia și credem, că cancelarul de fer, nu le va rămâne dator, dacă cumva nu ține de a periclita existența imperiului său (?).

* * *

Referitor la reformele din Macedonia rescriptul Sultanului, după-cum se anunță din Constantinopol, conține următoarele 9 puncte:

1. În orașele Adrianopol, Saloniki, Monastir și Kossowo se vor institui consilii guverniale constatătoare din 3 membri creștini și 3 mohamedani.
2. Învățământul poporal se va organiza. Învățătorii de studiul limbii turcesci vor fi salariați din partea guvernului, pe ceialalți îi va plăti comunele respective.
3. Se vor face tôte încercările pentru ameliorarea agriculturii și a comerțului.
4. Drumurile de țără se vor îmbunătăți.
5. Cei sêraci își pot solvi darea și în rate. Lucrătorii de câmp sunt scutiți de dare. Preste tot legile de dare se vor reforma.
6. Prețul rescumpărării dela miliție se va micșora și pentru creștini.
7. Tot la câte două consilii se vor institui și controlori, cari vor priveghia asupra administrării finanțelor și a justiției având a raporta guvernului despre cele esperiate în fie-care lună.

Cu ocaziunea unei întruniri publice, primarul comunei îmbărbăta poporul de a intra ca membrii în cercul agricol, căci atunci pe lângă aceea, că li se dă revista cu un preț redus sau chiar de pomană, mai trag și alte folose. Cercul agricol le spune că o desvoltare mai bună în agricultură pôte avé loc numai prin unirea mai multor puteri (brațe), și prin muncă comună. Multele îmbunătățiri în agricultură și multele înlesniri în starea țeranilor sunt rôdele cercurilor agricole.

La tôte ocaziunile importante și cu deosebire la votare de legi agricole se cere sfatul cercului agricol. Aceluia îi se cuvine a interveni pe lângă conducătorii țerei, pentru îmbunătățiri, abrogațiune sau votare de legi și regulamente cu privire la economia câmpului. Conducătorii țerei la rëndul lor încă dau atențiunea cuvenită dorințelor cercului agricol, de acea o parte mare dintre funcționeri de ai statului, deputați și senatori intră ca membrii în cercurile agricole, și nu arare-ori li se rezervă primul loc. (Cea mai bună dovadă despre interesul ce l'au ômenii dela putere pentru progresul agriculturii este, că în fruntea cercului agricol din județul Ilfov (România) se află actualul președinte al Camerei deputaților Dl P. S. Auretian,

8. În afacerea edificării de noue biserici sultanul va da o iradă specială.

9. În ținuturile mai sus amintite 1/10 parte dintre gendarmi să fie aplicați dintre creștini.

* * *

Pregătirile pentru serbările încoronării, după cum se anunță din Moscva decurg sub cele mai favorabile relațiuni politice. Cercurile politice, cele mai bine informate sunt convins, că încoronarea se face într'un timp fôrte potrivit, și după cum se prevede va avé o puternică influință asupra păcii europene. Ceea-ce privește Ungaria în special se speréză, că deși rușii de present nu vorbesc cu o deosebită dragoste despre Magiari totuși relațiunea personală a țarului cu regele magiar e cât se pôte de amicală.

Ca reprezentant al monarhiei nôstre la serbările de încoronare e trimis prințul Lichtenstein, care va aranja în decursul festivităților un bal pompos, despre care se crede a fi în șirul serbărilor un punct s'rălucit și la care va lua parte și Țarul. Încoronarea va avé loc în 26 a l. c.

Din parlamentul magiar.

Sedința dela 18 Maiu 1896 n.

După prezentarea unor esibite, s'a ales comisiunea regnicolară pentru pertractarea afacerilor comune apoi a urmat pertractarea în general asupra proiectului de lege despre judecătoriile administrative.

Referentul Pulszky Agost în firul vorbirei sale declară, că comisiunea a elaborat din nou proiectul conform decisiunei camerei, dar de principiul conducătoriu nu s'a atins, dispozițiunile cuprinse în partea novelară nu le a modificat. Guvernul, cu mare curaj moral, convins, că nu face săritură în întunec, a separat reforma judecătoriei administrative de reforma administrațiunei. Nu trage la îndoelă, că și în acest proiect se vor afla defecte, mai cu sêmă fiind judecătoriile de prima instanță numai transitorii, și astfel comisiunea s'a ocupat în el mai mult de organizarea forului suprem judecătoresc, cu sentența căruia opiniunea generală de obicei se mulțămesc. Acêsta s'a făcut în interesul publicului, carele astfel mai curând va ajunge la resolvarea afacerilor sale.

Recomandă camerei proiectul spre primire.

Meskó László, nu se declară nici acum mulțămît cu proiectul înaintat, căci nu e altceva, decât o colecțiune de instituțiuni luate din legile tuturor statelor din Europa, dar cari nu se potrivesc cu împrejurările din statul nostru. Nu se pôte împăca de loc cu tacsățiunea pe basa căreia se intenționéză a se regula cercul de competență. Tacsățiunea supune forul de competență de dreptul guvernului și ministrului. Stând lucrul astfel, judecătoriu nu va puté lucra independent și conform convingerii sale, ci totdeauna condus de rezerve în detrimentul justiției. Mai co-

rectă află judecătoria administrativă cu două foruri și apoi lărgirea verbalității înaintea forului la pertractare. În scrisul acesta înaintéză un proiect de rezoluțiune, ca proiectul de lege înaintat să se remită comisiunei spre elaborare din nou pe baza acestor principii.

După Meskó ia cuvântul Issekutz Győző carele ia proiectul în apărare față de Meskó și declară, că legea acêsta este reclamația deja de mulți ani, de când judecătoria administrativă actuală a stat de multe ori numai în serviciul intereselor de partid. Acest rêu intenționéză actualul proiect de lege a l delătura. Apără principiul taxațiunei, din cauza neorganizării dreptului nostru administrativ material, din cauza necapacității administrative a funcționarilor, și din cauza luptelor de partid. Se ocupă apoi mai în special cu principiul taxațiunei, carele asigură mai multă autonomie comunelor și forurilor judecătorești cu deosebire în afacerile de disciplină.

Mai mult interes a produs vorbirea *ex-ministrului*, Hieronymi Károly, carele condamnă hotărît judecătoria numai cu un tor după-cum e contemplată în proiectul actual despre judecătoria administrativă. Ori cât ar fi de conscientios unicul for judecătoresc, acela totuși fôrte arare-ori va afla adevêrul ca să pôtă aduce o sentență perfect dréptă. Dar apoi mai vine și altă calamitate. Cum vor putea alerga la Budapesta tôte partidele procesuante din tótă țera, la unicul for judecătoresc, dacă vreau să-și apere cauza în per ônă, verbal, și nu în scris. Dar nici din cauza cheltuelilor nu s'ar puté face acêsta. Informațiile în scris adunate de organele administrative de multe ori nu sunt de ajuns, ori nu sunt adevêrate, pentru-ca pe basa lor să se pôtă aduce o sentență corectă și dréptă.

La urmă apără taxațiunea, dar proiectul nu l' primesce.

Conferența națională.

Despre conferența națională română, convocată de Dr. Ioan Rațin pe ziua de 3/15 Maiu a. c. în Sibiu, scrie „Ziua“ din București următoarele:

Românii de peste munți trebuia să ție eri conferința lor națională. Guvernul unguresc a oprit însă acêstă conferință pe motiv că legea de naționalități recunôște o singură națiune în Ungaria, deci consfătuirile și organizările pe naționalități nu sunt permise.

E nostim argumentul! Ungurii se servesc de o lege pe care nu vor s'o aplice nici odată când este vorba de o dispoziție favorabilă naționalităților.

Dar' dacă în Ungaria e un singur popor, pentru ce se fac deosebire, când e vorba de drepturi politice, între diferitele naționalități? Dacă în Ungaria e un singur popor, pentru ce se persecută acolo Românii, Sêrbii și Slovaci?

Dacă în Ungaria e un singur popor, pentru-ce Ungurii sêrbătorind milleniul torturéză și ucid pe Români, pentru-ce le sparg gîmurile de pe la case? Dacă e un singur popor, de ce îndată ce Românii, Sêrbii și

FOIȚA.

Unirea face țaria.

Numai din puteri unite
les fapte isbutite.

La sfatul învățătorului ambuland de agricultură s'a abonat pentru biblioteca scolară din Porumbeni revista cercului agricol. Și în cărcimă „la Plug“ se află acêstă revistă. În scurt timp locuitorii din Porumbeni au găsit, că în acêstă revistă afară de prețul cel mai nou și adevêrat al cerealelor se mai află și alte povețe bune, referitoare la agricultură, de aceea se cetea de toți cu drag. Exemplarul abonat pentru scôlă pereurgea întrégă comuna; însă unii țerani nu aveau răbdarea să aștepte până să le vină și lor rîndul să cetescă, în cărcimă nu le prea plăcea să se ducă numai pentru revistă, căci acolo nu o puteau ceti cu gura gôlă, trebuiau să cheltnesc ceva și pe câte un cioacan de rachiu, și o parte însemnată dintre ei au ajuns la convingere, că mai ușor și mai ieftin le vine dacă își abonéză înșiși acêstă revistă.

un bărbat, care pe terenul agriculturii și-a câștigat merite neasemênate.) Cercul agricol numai atunci va puté să-și aducă demnitatea la deplină valoare, în casuri de aceste importante, dacă are membrii cât se pôte de mulți, sau mai bine dacă toți agricultorii sunt membrii. Fie-care agricultor să-și-o țină de onore de a contribui ca membru la năsuințele folositoare tuturor ale acestui cerc.

Îmbărbătarea acêsta din partea primarului nu a rămas fără rezultat, căci preotul, notariul, primarul și câțiva membrii din consiliul comunal au făcut începutul înscriindu-se ca membrii. Ace ti ômeni nu lipseau a aduce la cunoștința consătenilor la tôte ocaziunile marele folos al cercului agricol, așa că numărul membrilor a început a cresce din zi în zi. Din când în când la întruniri publice unii dintre menționații membrii țineau vorbiri poporului, recomandându-le a îmbrățișa cu toții acêstă reuniune înscriindu-se ca membrii. Conținutul de căpetenie al acestor discursuri era cam de următoriu cuprins: Învățății și industriași de tôte speciile să intru-neau spre a se ajuta cu sfatul și cu fapta. Deja de prin timpurile cele mai vechi fie-care industrie își avea brésla ei. După desființarea acestor bresle, meseriași singuratici

au început prin formarea de corporațiuni a intra din nou în reuniuni. Prin așa ceva ei au câștigat o țarie în purtarea meseriei, cu deosebire prin instruirea reciprocă, prin credit, prin procurarea mărfurilor și prin desfacerea mărfurilor produse de ei, la țaria acêsta unul singuratec nici când nu putea să ajungă. Cu tôte că agricultorul vede prosperând unirea meseriașilor înaintea ochilor lui, și nu arare-ori a avut să îndure perderi însemnate la cumpărare sau vîndare din cauza acestei înțelegeri a meseriașilor, totuși el nu-și dă ostenelă a urma acest exemplu și a se smulge din singurătate și a se aduna de asemenea în jurul unui stindard.

Cercul agricol lucréză deja de mai mulți ani cu îmbelsugare. Însămătatea lui cea mare și folositoare a atras atențiunea multor ômeni, cari nu sunt agricultori, așa că în scurt timp cercul agricol avu fericirea de a numera între membrii săi un frumos număr dintre acesti prietini ai agriculturii. Cercul agricol represintă interesele agricultorilor și cu deosebire a acelora cari au avere mijlocie sau chiar puțină, pentru-că acêstă clasă are mai mare lipsă de ajutoriu lni. Moșierii mai mari de regulă capetă mai bună cultură, cercetând scôle, și se pot ajuta înșiși având

Slovacii vorbesc de drepturi politice, sunt asvârliți în temnițe?

Pentru-că adevărul este, că în Ungaria nu e un singur popor; de, este un singur popor, care domnește, dar' sunt multe care sufer o stăpânire barbară, sâlbatică.

Scim că conferența națională a românilor ar fi stricat din strălucirea serbărilor dela Pesta; scim că glasul asupriților ar fi atras atenția celor chemați la Pesta ca să admire civilizația și libertatea din Ungaria, și că această luminare a străinilor, asurdiți de sgomotul ciardașului, ar fi fost o lovitură pentru Unguri. Da, scim toate acestea și înțelegem de ce guvernul din Pesta a oprit conferința.

Dar' se înșelă amar Bánffy și cu toți tovarășii lui, dacă cred că oprirea conferinței nu face mai mult sgomot încă, decât chiar conferința. Lumea nu avea înainte dovada netăgăduită a intoleranței ungurești, și va afla în același timp că oprirea conferinței n'a desorganizat și n'a descurajat pe români.

Loviturile cari se dau unui popor și încercarea acesta de a-l opri dela orice manifestare a sentimentelor lui, dela orice manifestare a aspirațiilor lui, nu fac decât să-l hotărăscă și mai mult la luptă.

Violența cu care guvernul din Pesta tratează popoarele subjugate va justifica, în fața lumii, răspunsul pe care îl vor da într-o zi aceste popoare.

Nu există lege, care să poată hotărî pe un popor să renunțe la naționalitatea lui și mai puțin să-l îndrume la această mijlocă violente.

Prin urmare este zadarnică orice încercare de a opri un popor să se organizeze. Dacă Românii, Sârbii și Slovaci se luptă pentru a se organiza, aceasta e o dovadă sigură, că aceste popoare au conștiința de vitalitatea și de drepturile lor.

Nici sâlbaticii nu pot fi opriți de a se răscula; și ei când pricep situația lor de subjugare, de cucerire și asuprire se ridică și își varsă cu bucurie sângele pentru libertate. Cum cred ungurii că nisea popore care au luptat secolii pentru ași păstra naționalitatea, au să renunțe de aci înainte la această mare idee.

Politica de asuprire nu poate de cât să grăbescă momentul în care calea pacinică va fi părăsită (Nu, nici odată din calea pacinică nu vom devia, ci vom nisui, ca pe cale legală să ne asigurăm existența noastră națională. Red. "Tel. Rom.") de cei subjugăți, căci e lucru afară din orice îndoaie, că loviturile nedrepte sunt simțite în raport cu conștiința pe care o are de drepturile sale, acela care primește loviturile.

Pe un popor care a protestat deja în numele drepturilor lui, ori-ce nouă lovitură nu face de cât să-l îndârjeze, să-l escite în luptă, să-l hotărăscă la cele mai mari sacrificii.

Și sunt de ris ungurii dacă mai speră ați, că cu mici fără delegi, cu loviri personale, cu judecatori cari condamnă după poruncă, vor pute să pună capăt unei mișcări, care este deja spre sfârșitul ei triumfător.

Ungurii serbeză la Budapesta milleniul lor, pentru ce n'ar fi lăsat și românilor libertatea de a discuta asupra nevoilor lor?

Pentru ca să nu vadă Europa că în Ungaria e neliniște? N'au reușit! Din potrivă au dovedit, că sub călcăiul tiraniei, se svêrcolesc popore pline de viață și conștiente de drepturile lor la libertate. 7.

Noutăți.

Impresii millenare. „Epoca” publică scrisoarea unui domn din Craiova, care călătorind spre Viena s'a oprit puțin și la Pesta, unde a cules următoarele dragălașe impresii: „Am sosit eri aici și — cu regret — trebuie să plec ați mai departe, fără să fi putut studia esoposiția. Și etă de ce: Sosind în oraș am bătut la porțile tuturor hotelurilor pentru a-mi găsi o cameră; la lăgerhorn, Hungaria, Reine d'Angleterre, König von Ungarn, Trohner, Național, Orient, London, Panonia și Réni, mi-s'a cerut 25 fl. (54 lei) pe zi pentru o cameră în etagiul III. Abia după o plimbare de 2 ore am găsit la hotel Elisabeth o cameră în etagiul II. cu 20 floreni (42 lei) pe zi. Am descins aci, după-ce birjarul mi-a smuls 8 floreni (17 lei). Restaurantele sunt de asemenea enorm de scumpe. Timp de 24 ore, de când stau aici am fost silit să cheltuesc numai pentru masă, casă, birje și esoposiție 227 lei. Nu m'aș supăra, dacă m'aș fi ales cu ceva; dar' n'am vădut mai nimic. Acum să pofțescă și alți compatrioți ai mei la milleniu! Primiți, etc.”

Maial. „Corpul învățătoresc din Seliște”, are onore a vă invita la Maialul scolar, ce se va ținea a doua zi de Rosalii, eventual Duminecă după Rosalii.

30 de omeni mâncați de lupi. „Constantinopolis” vestese următoarea ispravă a lupilor lângă orașul Karitsa, în Tesalia:

O hordă de țigani compusă din bărbați femei și copii, poposise la marginea orașelului pe malul râului cu același nume. Deunăzi tabăra țigănească fu năvălită de o cetă de 40 lupi flămânzi. Țiganii de gardă erau beți și adormiseră ca și ceilalți așa că nimenea nu simțise apropierea lupilor. Țiganii treziți din somn și din beție de urletele fiorose ale bestiilor o tuliră la fugă, dar numai 16 din ei avură norocul să scape de gâtlejul lacom al lupilor. Toți ceilalți în număr de peste 30 persoane și în majoritate femei și copii, fură sfâșiați în bucăți și înghițiți. A doua zi când țiganii se reîntorseră la conacul lor, găsiră numai haine și sdrențuite și oșele rose ale victimelor.

Papagalul obscen. Tribunalul din Shoreditch a avut să se pronunțe dizele aceste asupra unui cas forte glumeț. Un domn, Foulger, servitor pe bordul unui vapor transatlantic, reclamă unui notariu din Londra suma de 30 șilingi pentru un papagal adus cu mare îngrijire din America. Notariul refușă plata din cauza elocinței particulare a papagalului, pe care l' califică drept „guraliv obscen și scandalos”.

Rămase să se examineze intru cât era întemeiată aprecierea acestă. Magistratul spu-

nea, că fie-care societate își are obiceiurile ei și că pentru a se pronunța trebuie să se dea semă de natura necuviințelor reproșate pașerei.

— Cum vorbesc papagalul? Ce espre-siuni întrebuițez?

Notariul răspunse:

— Nu știu. Vorbesc numai limba spaniolă. Mi a spus o un amic care a locuit multă vreme la Madrid.

— Ați citat pe amicul acesta?

— Imposibil! A plecat ați dimineță.

Atunci ce era de făcut? Rămăsese numai mijlocul de a cita papagalul și un interpret. Acestă se făcu imediat.

La primele răspunsuri ale pasărei, fruntea interpretului se acoperi de roșeță. Apoi se indignă și strigă:

— E desgustător! Tremur la ideea, că în sală se află pôte o damă spaniolă.

Înzadar judecătoria se căsni să obție dela interpret traducerea în englezesce a acestor enormități. Totuși judecătoria s'a declarat luminat și a ordonat rezilierea tîrgului.

Șahul Persiei poet. Șahul Persiei Nasr-Eddin, care a fost împușcat dizele trecute, iubea poeziile și el însuși se credea poet. Odată chemă la sine pe un renumit poet persian, căruia Șahul îi ceti poeziile sale.

— Și ce dizi despre ele? îl întreba Șahul.

— Să mă ierți, Maiestate, dize poetul, eu ered că poeziile aceste sunt forte rele.

— Duceți pe măgarul acesta în grajd porunci Șahul.

Așa s'a și întemplat spre cea mai mare rușine a poetului. După câte-va zile însă, Șahul îi păru rău de ceea-ce a făcut și din nou chemă la sine pe poet. Acum erăși îi ceti câte va din poeziile sale și îl întreba cum îi plac. Poetul nu răspunse nimic, ci făcu nisea mișcări ca și când ar fi voit să se depărteze.

— Unde mergi? îl întreba Șahul.

— Îndărăt în grajd, dize poetul.

La vorbele aceste Șahul a lăsat în pace pe poet, făcându-i un dar forte prețios.

Tuberculoza (oftica) la copii.

La noi cuvântul oftica e forte răspândit în popor, și mai fie-care scie tristul adevăr, că e bôlă fără léc. Cât privește însă copii, nu se crede în existența ei la dênșii, și de aceea pare că este mai prudent să te reserți de a o numi, dacă ți se presintă un asemenea cas; de nu te espui să fii mai rău vădut. Nici un părinte nu ți va erta greșala de a fi găsit un copil al său suferind de această bôlă, cu atât mai mult, cu cât faptul de transmitere prin ereditate dela părinți la copii e cunoscut mai de totă lumea! Din nenorocire însă, sunt forte mulți copii cari per decimați de tuberculosă sub diferitele ei forme.

Etatea fragedă ca și omenii în vîrstă sufer de tuberculosă, cu singura deosebire că ea, prezentându-se cu un organism mai puțin resistent, slăbit din diferite cauze, copii sunt răpuși mai repede, cruțând o astfel de

acea dărăgănire dureroasă a ofticoșilor, cari și așteptă cu atîta resignare sfârșitul lor fatal! Pe câtă vreme adulții au să îndure timp îndelungat mersul distructiv al tuberculoșilor, cari mai totdeauna tind a se localiza într'un singur organ, de pildă în plămîni, copii din contră sunt deodată coplesiti, cele de mai multe ori, de microbii acestei teribile boli, contra căreia până astăzi arta noastră stă desarmată și neputincioasă, cu toate sforțările savanților nostri.

Toți cunoșcem entuziasmul lumii întregi odată cu ilusoria descoperire a lui Koch. În acele momente, Germania și în special Berlinul a fost pentru un timp ôre-care locul de întîlnire (o adevărată invasiune) a tuberculoșilor din toate continentele și cu acesta ocaziune s'a putut face trista statistică a sute de mii de omeni în prada acestei teribile boli, contra căreia statele nu au luat nici o măsură preventivă, de și fie-care tuberculos este un focar de lăptire, care face mult mai multe victime de cât ori-care epidemie.

Inoculațiile savantului german nedând nici un rezultat, toți acești nenorociți, s'au reîmprăsciat (care din ei au mai putut) plini de desiluzii, desperați, și fără nici o speranță de scăpare!

Cauzele cari dau nascere oftice.

Intre germenii cari dau nascere bôbelor în genere, microbii, s'a găsit și pe acel al oftice, și se nădăjduia că odată existența lor dovedită, se vor pute nimici; din nenorocire însă contra acestor ființe atât de mici, cu totă campania unei pleiade întregi de luptători științifici, nu s'a putut încă descoperi mijlocul de a-i distruge, — și în colonii de miliarde se instalez în corpul ce-i oferă teren propice și aici, și urmăde opera lor de distrucțiune, forte impasibili, sciindu-se inatacabili.

Modul lor de transmitere se face s'au prin aer, unde se găsesc răspândiți prin evaporarea scuipatului ofticoșilor, s'au sunt direct introduși în stomac prin laptele sau carnea vitelor afectate și ele de această bôlă.

Hrănirea nepotrivită cu vârsta copiilor și anume, când mumele nu țin socotélă de principiul că copilul nu pôte mistui decât lapte, și fac greșeli de regim, îi espune la turburări de stomac, la diaree, cari pe de o parte îi slăbesc și le împedecă desvoltarea ér pe de alta le prepară un teren apt de a deveni candidați cu multă perspectivă la tuberculosă, cu atât mai mult când predispoziția deja există.

Ereditatea jôcă un rol însemnat în transmiterea acestei boli. Copii născuți din părinți bolnavi de pept, vor nasee slabi și eminamente predispuși la oftică și, puși în rele condițiuni igienice, adecă trăind într'o locuință umedă, fără aer suficient și lipsită de lumină, vor fi cei mai prielnici pentru înmulțirea bacililor tuberculoși și mai înainte sau mai târziu, vor peri victimă lor.

Circumcisia ritului mozaic, care prevede sugerea, ca mijloc preventiv contra perdelor de sânge după operație, pôte fi cauză de transmiune, microbii trecând din gura celui însărcinat cu această misiune, în sângele copilului și-l infecteză.

și cunoscințe și și mijloce bănesci și pot face întrebuițare de progres agriculturii. Pre-dilecțiune pentru tradițiunile moștenite și nu arare-ori bănuială mare față de tot ce e nou. Omul acesta are și un drept ôre-care pentru această precauțiune; toate circumstanțele lui sunt mici și restrinse și au căpătat o tărie anumită prin experiențe mult cercate. Re-forme mai mari în metodelor aceste de economie ușor pot nimici tot zelul. Micii agricultori adese ori au făcut experiențe triste în privința acestă. Lor li se recomandă reforme cari pôte nu se potrivește cu starea lor, sau cari (ceea ce forte des se întemplă) sunt rău pricepute și fals întrebuițate de ei, așa că ei în loc de a câștiga ceva se păgubesc. Nu e dar mirare, că ei devin în fine bănuitori și o fac mai bine cum au făcut părinții, moșii și strămoșii lor. Față de așa ceva cercurile agricole au o temă forte semnificativă. Ele erăși pot repara pagubele provenite din înbușcățirea moșiei. La cercurile agricole do-rințele și lipsele singuraticilor membrii pot afla ascultare și îndestulare. Prin o procedare comună se pôte ajuta și reformele necesare și schimbările se pot aduce și la îndeplinire.

Prin așa vorbiri zelose și căldurose cer-cul agricol câștigă pe zi ce merge tot mai

mulți membri, ba și asupra comunelor înve-cinate își estindă mijlocitorii acestia propa-ganda lor. Revista agricolă publică în nu-merii din urmă unele teme despre scopul, datorința și despre activitatea cercului agri-col. Acești numeri ai revistei au fost distri-buiți în toate părțile, prin ce agricultorii și alte persoane au căpătat spre cetire urmă-torele:

Cercul agricol are de scop de a instrui pe țărani prin întruniri, discursuri publice și sfătuirii precum și prin distribuire de cărți și reviste, și de a le da la întrunirile agri-cole, o bună și favorabilă ocaziune, de a-și schimba unul altuia părerile lor, de a-și com-unica între ei schimbările încercările și ob-servațiunile, pe cari ca agricultorii au de a le pune în practică. Cercul agricol are în fine sarcina de a căuta inconvenientele ivite și cauza acestor inconveniente ale agricultu-rei; de a se sfătui cu specialiști în cauză, despre mijlocele de locuire a acestor incon-veniente și apoi cu puteri unite de a le de-lătura.

Introducerea de multe perfecțiune și de mașini este scopul de căpetenie a cercului agricol, ostenelele necurmte pentru crescerea vitelor cultivarea nutrețului, facerea de căi

bune pe câmp au contribuit mult la îmbu-nătățirea agriculturii. Cultivarea și introdu-cerea de plante până acumă străine încă este opera cercului agricol. Pe pomărit și cul-tura viței s'a pus totdeauna o deosebită luare aminte. Edarea revistei agricole, distribuirea de premii, multele întruniri și sfătuirii au de scop de a promova agricultura în toate direc-țiunile.

Cu toate aceste sunt încă mulți locuitori în Porumbeni, cari nu s'au făcut încă mem-brii ai cercului agricol. Unii dintre ei se tem de micile cheltueli, deși o singură povață în revista agricolă sau o convorbire agricolă e mai mult vrednică, decât cotisățiunea anuală ca membru. Afară de acesta membrilor li-se oferă mari înlesniri, prin împărțiri de premii, prin procurarea de sēmēntă efină și bună, prin distribuirea de altoi, unelte și altele de felul acesta.

Cercul agricol acordă țăranelor multe favoruri, pentru-că la procurări generale tot-deuna se cumpără mai efin și mai bine.

Chiar și statul la intrevinerea repre-sentanților cercului agricol nu rămâne nepă-sător, le dă ajutôre considerabile ca să fie în stare a satisface misiunii grele și importante.

O parte dintre agricultori nu se înscriu

ca membrii ai cercului agricol, dîcînd, că cercul agricol are de scop mai mult de ai atrage la votări când se fac alegeri, și că face politică, fără de a avea vre-un drept și fără de a fi împuternicit pentru așa ceva.

La așa ceva e de replicat: Este toc-mai vorbă că ce se înțelege sub cuvântul „politică”. Pe toate carierile, atât pe cariera de meseriaș cât și de funcționar, circumstă-riile dau năvală înainte făcînd de a simți vre-o oboselă. Față de importanța cea mare, ce au căscigat pentru agricultură legislatura, băn-cile publice, plămuirea tarifelor vamale și căilor ferate, deschiderea și lărgirea mijlô-celor de comunicațiune de totă specia, regu-lamentele pentru imoposite și altele de felul acesta. Luându-le toate aceste în considerare, nime nu va puté dize, că cercului agricol nu-i este dat a reprezenta interesele agri-cultorilor pe terenul economic. Comerțul, fabricațiunea, industria, jucătorii la bursă și acțiunarii, cari sunt în curent cu influința cea mare politică, știu să apere interesele lor la ocaziuni, cu energie și dibăcie. Ei lucrăză atunci cu tactică și cu mijloce mari.

(Va urma.)

Pojarul și tusa măgărească, boli atât de frecvente în copilărie, sunt de multe ori cauza cari răscoale germenul deja existent în organismul copilului.

Aspectul unui copil predispus și bolnav de tuberculosă.

Copilul care nutrește într'ânsul germenul ofitei, adică acela, care prin moștenire sau din alte cauze se naște cu aptitudine specială pentru această boală, se prezintă cu o înfățișare particulară: are o constituție foarte delicată; părul capului lucios, fin; ochii vii cu genele lungi; figura ovală, corpul lung, svelt, cu oșele membrelor subțiri și drepte; pieptul lung, strimt și cu umerii ridicați. Pielea corpului fină și vinele foarte vișibile. Sunt inteligenți și chiar precoci. Dinții apar de timpuriu și umbletul asemenea.

Acest tip atât de delicat, espus cauzei lor mai sus dișe, e pus între două alternative: sau că germenii îl minăză încet prin destrucție lentă și, atunci muma va observa, că copilul său slăbește din zi în zi, se usucă din picioare; devine trist, pierde pofta de mâncare, ochii i-se înfundă în orbite și e foarte palid. Respirația e scurtă, tușesc și dacă a trecut vârsta de 4 ani, scote un scuipat gros, de color galbenă ca puroiul și mai totdeauna varsă în timpul tusei. Sufere de stomac, și are adese ori diarei, fără însă să fie silit să stea în pat.

Acastă stare durează câteva luni, după care copilul capătă călduri, mai ales seara, are sete mare, nădușesc mult; puterile i-se sleesc și astfel pier. În cazul acesta, dacă boala e tratată și recunoscută dela început, tot mai are șanse de scăpare.

Când însă e copleșit de odată de microbii ofitei, adică când ei se răspândesc în mai multe organe, atunci copilul se găsește într'un adevărat tifus, sërmanul se stinge repede, fără nici o scăpare.

Mijlocele preventive contra ofitei.

Copii bănuți cu germenii tuberculoși, vor fi supuși la un regim special: vor fi și

nuți continuu în aer liber pe timp uscat și la soare, unde vor fi supuși la exercițiu, fără însă a-i obosi. Se vor evita treceri brusce dela o temperatură la alta și mai ales umiditatea. Nu se vor obosi cu învățătura, se va căuta din contră a-i reține cât se poate și a-i înscrie târziu în școle. Băile de sare de mare sunt foarte bune, chiar în toate zilele, urmate de o fricțiune generală pe tot corpul. Vor fi hrăniți de mai multe ori pe zi și câte puțin, de preferință cu lapte, supe substanțiale, ouă și carne de pasere; cât se poate de puține făinoase, căci ele obosesc stomacul și pot provoca diarei, cari slăbesc organismul. Vor fi bine îmbrăcați, negreșit potrivit cu anotimpul; în tot cazul, e bine să poarte continuu o flanellă de lână subțire, care să-i acopere tot corpul. Se vor deprinde copii afectați de această boală, să scuie flegma într'un vas special, în care se va turna o soluție fenicată, căci scuipatul conține microbii cari sunt respirați, și amenință pe cei ce-i îngrijesc de a contracta această boală.

Grație unor asemenea măsuri igienice, urmate cu răbdare și fără a neglija, mai mulți ani consecutivi, și cu ajutorul din vreme al medicului, copii cu predispoziție la tuberculosă, ar pute fi răpiți din ghiarele unei morți sigure.

(„Sănătatea copiilor“.)

CONCURS.

Doi generoși domni, membrii ai Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului, român, punând la dispoziția subscrisului comitet al despărțământului Seliște al Asociațiunii câte un galbin cu destinațiunea pentru a se premia acele două femei țerance sau inteligente — ale căror grădini de legume se vor afla mai bine cultivate în vara acestui an, — prin această se scrie concurs cu termenul până la 15 Iulie st. n. a. c.

Pot concura femeile din următoarele comune: Aciliu, Căcova, Galeș, Gurariului, Mag, Orlat, Săcel, Seliște, Sibil, Tilișca și Vale (cercul pretorial al Seliștei); apoi din comunele: Dobârca, Apoldul de jus Apoldul de sus, Ludoșul, Amnașul, Poiana, Jina, Rod și Topârcea (din cercul pretorial al Mercurii, comitatul Sibiiului); în fine din comunele: Alămor, Ludoșul mic și Gusu (cercul pretorial al Sângătinului din comitatul Albei-inferioare.)

Concursele o simplă rugare — sunt de a se adresa până la termenul mai sus numit direcțiunii despărțământului Seliște al Asociațiunii transilvane la mâna dlui Dr. Calefariu în Seliște.

Grădinile concurenților se vor examina prin o comisiune instituită spre acest scop.

Onoratele primării comunale, domnii preoți și domnii învățători sunt rugați a aduce la cunoștință acest concurs în cercuri cât mai estinse.

Din ședința subcomitetului desp. Seliște al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Seliște la 6 April a. c.

Seliște, în 14 Maiu 1896.

Dr. Calefariu,
v. dir.

Romul Simu,
notariu.

Convocare.

P. T. domni membrii ai reuniunii învățătorilor români gr.-or. ai despărțământului Seliște se convoca prin această la adunarea generală de despărțământ, ce se va ținea Vineri în 24 Maiu 1896 st. v. la 9 ore a. m. în edificiul școlii din Seliște.

Program:

1. Deschiderea adunării prin președinte și apelul nominal al membrilor.

2. Raportul comitetului.
3. Tema „Despre ocupațiunile de casă“.

4. Desemnarea bisericeii din localitate în conturi simple cu copii, prelegere.

5. Incassarea tacselor.

6. Reconstituirea comitetului pe un nou period.

7! Eventuale propuneri.

Seliște, din ședința comitetului ținută la 6 Maiu 1896.

Dr. N. Maier,
președinte.

A. Gogonea
secretar.

Loterie.

Sâmbătă în 16 Maiu n. 1896.

Viena: 27 12 26 5 61

Timișoara: 32 82 20 46 53

Miercuri, în 20 Maiu n. 1896.

Brünn: 5 33 18 58 35

Szám 3500—1896

[51] 1—3

Pályázati hirdetmény.

Porcsésd nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött községi jegyzői állomásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázni ohajtókat, hogy minősítésüket kimutató kéllően felszerelt folyamodványukat folyó évi június hó 6-ig bezárólag hozzám nyújtsák be.

A községi jegyző illetményei a következők:

1. Évi fizetés 500 trt
2. Lakbér 26 „
3. Uti és napidij átalány . . 70 „
4. Kézbiztosi díj 40 „
5. 6 öl búkkla a privátlak fűtésére.
6. A privát munkálatok után járó szabályrendeletileg megállapított díjak.

Nagy-Szeben, 1896 évi május hó 17-én.

A járási főszolgabíró:
Fabritius.

Nr. 155/1896 protop.

[50] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului al 2-lea de paroch în parochia de clasa a II-a din comuna Apoldul inferior protopresbiteratul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele fise împreunate cu acel post statorite de comitetul parochial sunt de fl. 606. 91 cr.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei se pot lua dela comitetul parochial sau oficiul protopresbiteral.

Reflecții pentru acest post au a-și așterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Mercurea, la 2 April 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Mercurei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Ioan Droc,
protop.

Nr. 123/96

[49] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de cl. III Inuri protopresbiteratul Albei Iulia prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul destinat pentru publicări oficiale „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau preste tot la an suma de 520 fl. v. a. cari sunt statorite în ședința comitetului parochial din 11 April a. c.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei și soiul venitelor se pot lua la oficiul protopresbiteral și la comitetul parochial.

Reflecții au a-și înainta cererile în termenul deschis la subsemnatului oficiu protopresbiteral instruite în sensul normelor din vigoare.

Alba-Iulia, 12 April 1896.

Oficiul protopresbiteral al Albei-Iulia în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Ivan,
protopresbiter.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoni Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adiutări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[10] 13—48

Prej-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Cea din urmă tragere principală

Lotteriei de classă ungare

aprobată de stat.

Cel mai mare câștig este în cel mai favorabil cas:

Un milion coroane.

Tragerea se face:

dela 12 până în 28 Maiu 1896.

Câștiguri	Coróne	C-róne
1 premiu de	600.000 =	600.000
1 „	400.000 =	400.000
1 „	300.000 =	300.000
1 „	200.000 =	200.000
1 „	100.000 =	100.000
2 „	40.000 =	80.000
2 „	20.000 =	40.000
5 „	10.000 =	50.000
14 „	8000 =	80.000
30 „	6000 =	204.000
100 „	2000 =	200.000
200 „	1000 =	200.000
2650 „	200 =	530.000
22.000 „	150 =	3.300.000
25.007 „	Câștiguri și 1 premiu	6,284.000

Prețurile losurilor de cumpărat pentru cl. III:

$\frac{1}{1}$ fl. 60.— $\frac{1}{2}$ 30.— $\frac{1}{10}$ 6.— $\frac{1}{20}$ 3.—

Pe lângă aceste prețuri originale ale losurilor sunt a se alătura la comandare pentru porto scrisorilor recomandate și pentru listele de tragere 25 cr.

Losuri recomandă și trimite pe lângă espedarea mai înainte a prețului prin asignație postală sau rambursă

CARL HEINTZE,

Budapest, Servitenplatz 3.

Adresa telegrafică: Lottoheintze, Budapest.

— Losuri de câștiguri ori cât de mari, le achit prompt. —